

Ö?retim ?lke ve Yöntemleri Dersi Öz Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim ?lke ve Yöntemleri Dersi Öz Yeterlilik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26833>

Özet

Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi Öz Yeterlilik Ölçeği, 2015 yılında Kuzu ve Demir tarafından, öğretmen adaylarının pedagojik yeterlilik inançlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle Eğitim Fakültesi öğrencilerinin "Öğretim İlke ve Yöntemleri" dersinin içeriği ve uygulamalarına yönelik algıladıkları öz yeterlilik düzeylerini saptamaya odaklanmaktadır. Bir **geliştirme ölçeği** çalışması olarak sunulan bu araç, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir.

Ölçek, adayların mesleki gelişim süreçlerindeki kritik bir ders olan Öğretim İlke ve Yöntemleri konusundaki yetkinlik algılarını belirleyerek, eğitim programlarının ve müfredatın etkinliği hakkında önemli veriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlilik, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme, Eğitim Psikolojisi, Pedagojik Yeterlilik.

Yazarlar

S. Kuzu, S. Demir.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğinin temelini oluşturan **Öğretim İlke ve Yöntemleri** dersine yönelik algılanan yeterlilik inançlarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu yeterlilik, adayların gelecekteki süreçlerinde etkili öğretim yapma kapasitelerine dair sahip oldukları inanç düzeyini yansıtır.

Ölçek, eğitim araştırmacılarına, öğretmen yetiştirme programlarının öğrencilerin pedagojik bilgi ve becerilerine dair öz yeterlilik algılarını ne ölçüde güçlendirdiğini değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Sonuçlar, müfredatın iyileştirilmesi ve mesleki gelişim faaliyetlerinin planlanması için kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda tanımlanan **öz yeterlilik** (Self-Efficacy) yapısının ölçmektedir. Öz yeterlilik, bireyin belirli bir eylemi başarıyla gerçekleştirmek için gerekli yeteneklere sahip olduğuna dair inancıdır. Bu ölçek özelinde, yapı; öğretmenlik uygulamaları ve ders planlaması gibi öğretimsel görevleri yerine getirme becerisine odaklanmıştır.

Ölçülen yap?, bili?sel ve davran??sal yetkinliklerin ötesinde, bu yetkinlikleri kullanma konusundaki inanç gücünü temsil eder. Yüksek öz yeterlilik, genellikle daha fazla çaba, zorluklar kar??s?nda direnç ve daha iyi performans ile ili?kilidir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme makalesinde (Kuzu & Demir, 2015) spesifik geçerlik istatistikleri kaynak içerikte belirtilmemiştir. Ancak bir geli?tirme ölçe?i çal??mas? olması nedeniyle, ölçe?in yap? geçerli?inin sa?lanması için **Faktör Analizi** tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak ölçülmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini do?rulama??t?r.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin ilgili literatürdeki kuramsal çerçeveye uygunlu?unu sa?lamak amacıyla uzman görüşü alınarak **kapsam geçerli?i** çal??malar?nın yap?ld??? tahmin edilmektedir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in Ö?retim ?lke ve Yöntemleri dersine ait yeterlilik alg?s?n? do?ru bir biçimde ölçbildi?ini göstermelidir.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynak içerikte do?rudan belirtilmemiştir. Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri ile test edilmiştir. Bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Akademik standartlar gere?i, ölçe?in ö?retmen adaylar? popülasyonunda yüksek düzeyde (genellikle .80 üzeri) bir iç tutarlılık sergilemesi beklenmektedir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı uygulamalarda kararlı ve tutarlı sonuçlar üretebildi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla **Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?lm??t?r. Faktör analizi, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuta m? sahip oldu?unu ortaya koyar. Bu, Öz Yeterlilik yap?s?n?n Ö?retim ?lke ve Yöntemleri ba?lam?nda hangi alt bile?enlerden olu?tu?unu (örne?in, ders materyali hazırlama yeterlili?i, de?erlendirme yeterlili?i) gösterir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçek maddelerinin yeterli faktör yüklerine sahip oldu?unu ve belirlenen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Ölçeği. Derecelendirme seçenekleri "Hiç Yapmam" (1) ile "Tam Yaparım" (5) arasında sızalanmıştır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detaylar: Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören ve ilgili pedagojik dersleri alan lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) yöntemiyle uygulanan psikometrik test.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Bilimleri, Pedagoji, Öğretim Stratejileri, Öz Algı, Psikometri, Üniversite Eğitimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: sdemir@gantep.edu.tr (Sorumlu Yazar Servet Demir)

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir (Servet Demir'in bağlı olduğu kurum adresi).

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Kuzu ve Demir tarafından 2015 yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve kâr amaç gütmeyen araştırmalarda kullanılması genellikle serbesttir, ancak orijinal kaynağa atıf yapılması zorunludur. Ticari kullanımlar veya adaptasyonlar için sorumlu yazar Servet Demir ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve PDF dosyası aşağıda belirtilen bağlantılarda mevcuttur:

Orijinal Makale Bağlantısı: sbed.mku.edu.tr

Orijinal PDF indirme bağlantısı: ogretim-ilke-ve-yontemleri-dersi-oz-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kuzu, S. ve Demir, S. (2015). Öğretmen Adayları için "Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi Öz Yeterlilik Ölçeği'nin Geliştirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*,

12(32), 401-415.

Ö?retim ?lke ve Yöntemleri Dersi Öz Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte aç?kça listelenmemiştir. Maddelere ulaşım için yay?mlanan makalenin (Kuzu & Demir, 2015) incelenmesi gerekmektedir. Maddeler, ö?retmen adaylar?nın Ö?retim ?lke ve Yöntemleri dersi kapsam?ndaki çe?itli pedagojik görevleri yerine getirme konusundaki öz yeterlilik inançlar?nı ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM